

[Sigsgaard.]

altså NATO-våben, der går til Portugal. Udenrigsministeren kan ikke lide, at jeg siger det, så siger vi: det er våben fra NATO-lande, der går til Portugal. Ifølge Institutet for strategisk Forskning i London har Portugal i 1960'erne fået militær hjælp fra NATO-lande på ca. 400 mill. dollars, så vidt jeg ved uden at Danmark har protesteret. Jeg vil da meget gerne gøres bekendt med eventuelle protester fra dansk side; det kan jo også være, den tidligere socialdemokratiske regering har protesteret.

Nu har Portugal ifølge en erklæring af 5. oktober sidste år fra folkebevægelsen til Angolas befrielse tilbudt NATO baser i Afrika, og det protesterer folkebevægelsen imod. Det hænger sammen med Sydafrikas forslag om, at NATO skal udvides til også at gælde Sydatlanten, et meget, meget stort projekt. Det er godt, hvis frihedskampen støttes, hvad S og SF nu også går ind for, men hvad hjælper det, hvis Danmark samtidig stiltiende accepterer NATO-baser i Portugals kolonier? Det tror jeg ikke Danmark har gjort, men jeg ved ikke, om man eventuelt kunne have tanker om at gøre det. Jeg håber, at vi inden alt for længe kan få en erklæring både fra udenrigsministeren og fra socialdemokratiet om, at de vil arbejde for, at Danmark nedlægger veto mod et eventuelt forslag i NATO om baser i Afrika.

Danmark er direkte medansvarlig for undertrykkelsen i de portugisiske kolonier. Danmarks handel med dem stiger hastigt og er omtrent fordoblet inden for de sidste par år. Så nytter det ikke noget, at man, som udenrigsministeren har gjort det mange gange, står her og siger: vi har sandelig intet ansvar, de danske officielle hænder er rene. Det har ikke noget med virkeligheden at gøre. Sidst meddelte Børsen for den 14. januar, at Højgaard & Schultz står over for millionarbejder i Angola sammen med Dyrup & Co. og F. L. Smidth. Det er karakteristisk de stærkeste danske monopoler, der udnytter u-landenes billige arbejdskraft, i dette tilfælde under portugisernes militære beskyttelse, og hvorfor gør de det? Simpelt hen fordi afkastet er større. Det er mere profitabelt at arbejde med slavearbejdere, som man delvis gør i de portugisiske kolonier.

Danmark støtter boykotten af Rhodesia,

men hvad med de portugisiske kolonier? Hvorfor går Danmark ikke ind for boykot af dem? Det skulle da vel aldrig være de danske økonomiske interesser, der spiller ind her? Hvis Danmark kommer i fællesmarkedet, er der udsigt til endnu nærmere forbindelse med disse kolonier eller rettere sagt koloniherrerne, for Portugal ansøger jo om associering med fællesmarkedet.

Der har nu i 7-8 år været kæmpet i kolonierne. Folkebevægelsen for Angolas befrielse offentliggjorde den 10. juli sidste år lægerapporter om ødelæggelse af afgrøder med kemiske våben. Hvorfra mon Portugal har fået de kemiske våben og de andre våben, de bruger? Selvfølgelig fra NATO-lande. Uden NATO og uden handel og investeringer som f. eks. F. L. Smidths og Kamp-sax' og uden støtte som f. eks. de danske statslige eksportgarantier ville Portugals koloniregimente falde sammen som et kort-hus. Danmarks medansvar er altså til stede. De 5 mill. kr., som S-SF nu foreslår til befrielsesfronterne, må betegnes som en hyklerisk gestus, hvis særlig socialdemokratiet ikke er indstillet på at standse det økonomiske samarbejde med Portugal og dets kolonier og stoppe NATOs eventuelle planer om baser i Afrika og ellers gå ud af NATO. Men er socialdemokratiet indstillet på de konsekvenser? Jeg må karakterisere det som et billigt slag i luften, hvis ikke man vil tage nogen konsekvenser.

Om den almindelige økonomiske stilling siger prislovsdiskussionen en hel del, og den skal vi have i detaljer i morgen. Den har vist, at der i høj grad er tale om en kamp herhjemme mellem forskellige kapitalistgrupper. Man kan forledes til at tro, at regeringens forslag er vendt imod erhvervslivet; men det er slet ikke rigtigt. Sigtet er bl. a. at afhjælpe betalingsbalancevanskelighederne, som i høj grad truer kapitalens helhedsinteresser. De aktive kapitalister har egentlig ikke noget imod; at de passive, aktionærerne, får færre muligheder for at trække penge ud af virksomhederne i det kommende år. De havde nok gerne set et effektivt udbyttebegrænsningsforslag, så de i den stramme creditsituation kunne få større kapital til rådighed. Men forslaget er jo næsten virkningsløst, som det er påvist, hvortil kommer, at aktionærerne mange steder gennem friaktier og på anden måde nok har sikret